Kansanmusiikki-instituutti ry.

Lausunto ympäristövaliokunnalle

VNS 8/2024 vp Kulttuuripoliittinen selonteko, https://www.eduskunta.fi/pdf/VNS+8/2024

Kansanmusiikki-instituutti ry. kiittää kulttuuripoliittista selontekoa kulttuurin ja kulttuuriperinnön laajalle ulottuvan merkityksen tunnistamisesta kestävyysmurrokseen pyrittäessä.

Koska kaikki merkittävät yhteiskunnalliset murrokset ovat aina kulttuurisia murroksia, kulttuurinäkökulman integroiminen osaksi kestävän kehityksen tavoitteita on välttämättömyys; esimerkkejä tämän näkökulman laiminlyömisen vuoksi vaikeuksiin ajautuneista ekologisen ja muun kestävän kehityksen pyrkimyksistä on löydettävissä kaikilla tasoilla paikallisesta globaaliin.

Toivomme, että kulttuurinäkökulman huomioimisen osalta päästään etenemään myös konkreettisiin toimenpiteisiin kansallisella tasolla. Kulttuuriala on osaltaan aktiivinen kestävyysmurroksen edistämisessä alan sisällä, esimerkkinäi Kemut-verkoston (Kestävä musiikkiala) toiminta.

Suomen globaalin kulttuuripolitiikan tasolla näemme välttämättömäksi kulttuuritavoitteen saamisen YK:n kestävän kehityksen vuoden 2030 jälkeiseen tavoiteohjelmaan, ja olemme olleet aktiivisesti mukana Kulttuuritavoite-kampanjassa esitämässä asiaa. Asia on nostettu esiin selonteossa; haluamme painottaa asian tärkeyttä ja että Suomen tulee pitää kiinni tavoitteesta ja olla aktiivinen asian suhteen mm. Mondiacult 2025 -konferenssissa.

Haluamme täydentää selontekoa korostamalla yhteisölähtöisyyttä keskeisenä osana kulttuurista kestävyyttä ja kulttuurin ja kulttuuriperinnön kestävyysmurrosta tukevaa potentiaalia. Tämän näkökulman ovat viime vuosikymmeninä vahvasti ja tuloksellisesti nostaneet esiin sekä Euroopan neuvoston Faron kulttuuriperintösopimus että Unescon aineettoman kulttuuriperinnön suojelusopimus. Ekologisen kestävän ja muiden kestävän kehityksen ulottuvuuksien toteutuminen vaatii ympäristökseen vakaan ja solidaarisen yhteiskunnan, jonka toteutumiseen valtiollinen ja kunnallinen demokratia ovat välttämätön mutta eivät riittävä edellytys. Tarvitaan enemmän: vahva kansalaisyhteiskunta ja vahvat paikalliset ja muut yhteisöt, joissa toteutuu solidaarinen ja aktiivinen yksilöiden jokapäiväinen osallisuus ja suoran vaikuttamisen mahdollisuus. Niin yksilöllistä kuin yhteisöllistä identiteettiä muovaava kulttuuriperintö ja kulttuuriharrastukset ovat tässä suhteessa keskeisessä asemassa. Tämä kanavoituu usein järjestötoimintaan ja kattaa koko maan. Tämä näkökulma tulee huomioida myös valtiollisessa kulttuuripolitiikassa.

Kaustisella 27.2.2025

Matti Hakamäki
johtaja
Kansanmusiikki-instituutti